

Εξωτερική Αξιολόγηση Ενέργειας 1

1^η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

***«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΘΙΓΓΑΝΩΝ ΜΕΣΩ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»***

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
1.1 ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
1.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	7
1.3 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ	8
2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ.....	
3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ 1.....	
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL αποτελεί μέρος της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού και συμπληρώνει τις πολιτικές και τα μέσα που αναπτύσσονται για το σκοπό αυτό, εστιάζοντας στην αγορά εργασίας. Αξιοποιώντας τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ και ADAPT, η Κ.Π. EQUAL λειτουργεί ως δοκιμαστικό έδαφος για την ανάπτυξη και προώθηση νέων (*καινοτόμων*) πρακτικών στον τομέα της απασχόλησης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν κάθε μορφής διακρίσεις και ανισότητες που βιώνουν όσοι επιζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας ή ήδη απασχολούνται.

Οι γενικοί στόχοι της ΚΠ EQUAL είναι οι εξής :

- Βελτίωση της απασχολησιμότητας,
- Ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος,
- Ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων,
- Ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες και ειδικές ομάδες ατόμων,
- Υποστήριξη της κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των αιτούντων άσυλο.

1.1 ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η αξιολόγηση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την επιτυχή υλοποίησή της και η εκπόνησή της βασίζεται στον Κανονισμό 1260/99. Σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την Κ.Π. Equal, αυτή αξιολογείται σε τρία επίπεδα:

1. Σε επίπεδο Αναπτυξιακής Σύμπραξης,
2. Σε επίπεδο Εθνικού Προγράμματος και
3. Σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο.

Η παρούσα μελέτη αφορά στην αξιολόγηση της Κ.Π. Equal στο επίπεδο των Αναπτυξιακών Συμπράξεων και ειδικότερα της Αναπτυξιακής Σύμπραξης «Κοινωνική/επαγγελματική αποκατάσταση στην ανακύκλωση – Ελπίδα για το Περιβάλλον».

Ειδικότερα πρόκειται για on going αξιολόγηση των δραστηριοτήτων, των αποτελεσμάτων και της διακρατικής συνεργασίας, προκειμένου η Σύμπραξη να εμβαθύνει στις αιτίες και τη φύση των διακρίσεων και των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας, να προσδιορίσει τους παράγοντες που οδηγούν σε καλές πρακτικές και να εγκαθιδρύσει μηχανισμούς ευρύτερης διάδοσης και εφαρμογής αυτών των πρακτικών.

Το ζητούμενο της εξωτερικής αξιολόγησης είναι να παρέχει στους αρμόδιους φορείς λήψης αποφάσεων, αλλά και στο ευρύ κοινό κατάλληλες πληροφορίες, στοιχεία και εκτιμήσεις αναφορικά με την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τις αρχικές επιπτώσεις των υλοποιούμενων δράσεων, που να επιτρέπουν τη διαμόρφωση έγκυρης και αντικειμενικής εικόνας τόσο για τον βαθμό που επιτυγχάνονται σταδιακά οι προβλεπόμενοι στόχοι, όσο και για την επικαιρότητα και σκοπιμότητά τους.

Στην ουσία η αξιολόγηση αποτελεί χρήσιμο εργαλείο και μέσο για τη βελτίωση της ποιότητας και της ορθότητας του προγραμματισμού. Βασικός σκοπός της είναι να εντοπιστούν τα σημεία εκείνα του προγραμματισμού που ενδεχομένως χρειάζονται αναπροσανατολισμό, προκειμένου να εξασφαλισθεί η επίτευξη των αρχικών στόχων.

Υπογραμμίζεται ότι βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης της Κ.Π. EQUAL, οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, οφείλουν να προχωρήσουν στην on going αξιολόγηση των ίδιων και του έργου τους, η οποία θα υλοποιηθεί σε

διαφορετικά στάδια. Στην παρούσα φάση έχει ολοκληρωθεί η 1^η Έκθεση Αξιολόγησης που αφορά την Ενέργεια 1. Θα ακολουθήσει η 2^η Έκθεση Αξιολόγησης και μια Μελέτη Περίπτωσης οι οποίες θα βασίζονται στην Εξέλιξη και ολοκλήρωση της Ενέργειας 2. Η συνολική αξιολόγηση ολοκληρώνεται με την Τελική Έκθεση Αξιολόγησης, η οποία χρονικά υλοποιείται μετά την ολοκλήρωση της Ενέργειας III και σηματοδοτεί την ολοκλήρωση του συνόλου του έργου.

Βασικό λοιπόν ζητούμενο της παρούσας έκθεσης, είναι η Αξιολόγηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των βασικών αρχών της ΚΠ EQUAL κατά την Ενέργεια 1 και η οποία σχετίζεται με την εξέλιξη του έργου από τις 20/4/2005 έως τις 30/6/2005.

1.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η εξωτερική αξιολόγηση της Αναπτυξιακής Σύμπραξης «Κοινωνική/επαγγελματική αποκατάσταση στην ανακύκλωση – Ελπίδα για το Περιβάλλον» στηρίζεται στους εξής άξονες:

- Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησής του έργου
- Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής των βασικών αρχών της Κ.Π. EQUAL.

Η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθήθηκε στηρίχθηκε στις εξής ενέργειες :

- ➔ **Βιβλιογραφική έρευνα**, η οποία αφορά σε υφιστάμενες πηγές που σχετίζονται με την Κ.Π. EQUAL και το εγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης της Α.Σ., τη μεθοδολογία εκπόνησης αξιολογήσεων, τη δόμηση ερωτηματολογίων κ.λπ.
- ➔ **Αξιοποίηση στοιχείων**, για την άντληση των οποίων πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις, επαφές, συνεντεύξεις με το Συντονιστή Εταίρο, εξέταση και αξιοποίηση πιστοποιημένων στοιχείων.
- ➔ **Συνεχής επαφή και επικοινωνία** με στελέχη του Συντονιστή Φορέα (ΑΡΒΙΣ Α.Ε.) για την άντληση πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με την πορεία εφαρμογής των απαιτήσεων της Ενέργειας Ι.
- ➔ **Συνάντηση – Συνέντευξη**, με εκπρόσωπο του Συντονιστή Φορέα (ΑΡΒΙΣ Α.Ε.). Στόχος της εν λόγω συνάντησης – συνέντευξης, ήταν η επικαιροποίηση των διαθέσιμων στοιχείων αναφορικά με την εξέλιξη του έργου, ο εντοπισμός των δυσκολιών και των προβλημάτων που προέκυψαν και το πώς αντιμετωπίστηκαν και εν γένει, η καταγραφή όλων των στοιχείων εκείνων που αφορούν την ολοκλήρωση της Ενέργειας 1.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι μέθοδοι και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της αξιολόγησης με ομαδοποίηση ως προς τη δραστηριότητα που υποστηρίζουν και την έκταση χρήσης που έχουν στην αντίστοιχη δραστηριότητα.

ΜΕΘΟΔΟΙ-ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ
<i>Έρευνα γραφείου</i>	✓		
<i>Συνθετική Διάγνωση</i>	✓	✓	✓
<i>Συνεντεύξεις</i>	✓		✓

1.3 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ

Η αξιολόγηση του Έργου της ΑΣ «Κοινωνική/επαγγελματική αποκατάσταση στην ανακύκλωση – Ελπίδα για το Περιβάλλον» εκπονήθηκε από τα στελέχη της **ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΑΚΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ «EXPERT CONSULTING» :**

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Το Έργο «Κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση Ατόμων με Αναπηρία και Ελλήνων Αθίγγανων μέσω προγράμματος ανακύκλωσης ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών αποβλήτων στην Ελλάδα» υλοποιείται στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL Άξονας Προτεραιότητας 2: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ και συγκεκριμένα του Μέτρου 2.2 Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας. Η Κ.Π. EQUAL σχεδιάστηκε για να μετουσιώσει σε πράξη την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση και την Κοινωνική Ενσωμάτωση. Βασικός στόχος της EQUAL είναι η πειραματική εφαρμογή και η διάδοση νέων τρόπων άρσης των διακρίσεων και ανισοτήτων στον τομέα της απασχόλησης.

Ειδικότερα το έργο «Κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση Ατόμων με Αναπηρία και Ελλήνων Αθίγγανων μέσω προγράμματος ανακύκλωσης ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών αποβλήτων στην Ελλάδα» έχει ως πεδίο παρέμβασης την Θεσσαλία και τα Νησιά του Β. Αιγαίου και υλοποιείται από την Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Κοινωνική/επαγγελματική αποκατάσταση στην ανακύκλωση – Ελπίδα για το Περιβάλλον» στην οποία συμμετέχουν συνολικά 11 φορείς. Τη γενική εποπτεία και το συντονισμό της Α.Σ. έχει αναλάβει η ΑΡΒΙΣ Περιβαλλοντικές Επιχειρήσεις Ελλάδος ΑΕ.

Ομάδα στόχος του Έργου

Ως ομάδες στόχοι του σχεδίου ορίστηκαν :

- *Οι Έλληνες Αθίγγανοι*
- *Τα άτομα με ειδικές ανάγκες*

Η ομάδα στόχος του έργου είναι οι έλληνες αθίγγανοι και τα άτομα με αναπηρία. Σε χώρες της Ευρώπης και των ΗΠΑ, άτομα με αναπηρία απασχολούνται σε κοινωνικές επιχειρήσεις ανακύκλωσης ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών (π.χ. ανακύκλωση και τελική διάθεση καθοδικών σωλήνων τηλεοράσεων). Μάλιστα, υπάρχουν προγράμματα ανακύκλωσης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού

εξοπλισμού, από τα έσοδα των οποίων υποστηρίζονται οικονομικά άτομα με αναπηρία. Οι έλληνες αθίγγανοι ήδη μαζεύουν παλιές συσκευές ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού από τις οποίες ανακτούν συνήθως scrap (μέταλλα). Οι συσκευές αυτές διαχειρίζονται με ανορθόδοξο τρόπο, από περιβαλλοντική και οικονομική άποψη. Στην Αγγλία, οι αθίγγανοι έχουν ήδη ενταχθεί σε προγράμματα ανακύκλωσης που έχουν ως στόχο τη μείωση της ανεργίας και την κοινωνική τους ένταξη.

Βασικός σκοπός και στόχος του προτεινόμενου Έργου

Βασικός σκοπός του έργου είναι η καθοριστική συμβολή στις διαδικασίες της βιώσιμης ανάπτυξης των γεωγραφικών περιοχών της Θεσσαλίας και του Βορείου Αιγαίου, οι οποίες αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα κοινωνικών ανισοτήτων, μέσω της δημιουργίας προϋποθέσεων ανάπτυξης επιχειρήσεων ανακύκλωσης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και της ένταξης στην αγορά εργασίας (που αφορά κυρίως σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος) ατόμων με αναπηρία και ελλήνων αθίγγανων (οι οποίοι αντιμετωπίζουν διακρίσεις και δυσκολίες πρόσβασης σε αυτήν). Στόχος του έργου είναι να συμβάλλει στη μείωση του επαγγελματικού διαχωρισμού των ελλήνων αθίγγανων και των ατόμων με αναπηρία παράλληλα με τις προσπάθειες υλοποίησης της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας (νόμος 2939/6-8-2001 και οδηγία 2002/96/EK αντίστοιχα) σχετικά με τη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Η δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης των επιχειρήσεων ανακύκλωσης αποβλήτων από ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό θα βασισθεί στην υπάρχουσα εμπειρία ομοειδών επιχειρήσεων των χωρών του εξωτερικού και στην υπάρχουσα ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Σύμφωνα με την Οδηγία 2002/96/EK, από τις 13 Αυγούστου 2005 και έπειτα, οι παραγωγοί και οι έμποροι ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, θα πρέπει να χρηματοδοτούν συστήματα διαχείρισης των αποβλήτων που παράγονται από τις συσκευές τους, όταν αυτές φθάσουν στο τέλος της διάρκειας ζωής τους. Σύμφωνα με την Οδηγία, ως απόβλητα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών ορίζονται οι οικιακές συσκευές ή μέρη τους που έχουν φθάσει στο τέλος της διάρκειας της ζωής

τους (π.χ. ψυγεία, κουζίνες, τηλεοράσεις, πλυντήρια, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και περιφερειακά τους, σεσουάρ, λαμπτήρες, μπαταρίες, καθοδικοί σωλήνες κ.λπ.). Στα απόβλητα αυτά υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες (χλωροφθορο-άνθρακες, μόλυβδος, ψευδάργυρος κ.λπ.) που χρήζουν ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης και μείωσης των συνεπαγόμενων δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκαλούνται από την ανεξέλεγκτη επεξεργασία τους (π.χ. καύση με παραγωγή διοξεινίων, όξινης βροχής) ή διάθεσή τους στο έδαφος (π.χ. ρύπανση εδάφους και υπογείων και επιφανειακών νερών από τη διάθεση των απόβλητων αυτών στο έδαφος και συσσώρευση των ρύπων στο οικοσύστημα).

Η Οδηγία 2002/96/ΕΚ ισχύει για ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές που θα πωλούνται στο εμπόριο από τις 13 Αυγούστου 2005 και έπειτα, και οι οποίες θα χαρακτηρίζονται με ειδική σήμανση. Για συσκευές που έχουν ή θα έχουν βγει στο εμπόριο πριν από τις 13 Αυγούστου 2005, οι παραγωγοί και οι έμποροι των συσκευών θα επιχορηγούν φορείς για τη διαχείριση (συλλογή, επεξεργασία, ανάκτηση υλικών – ανακύκλωση, ανάκτηση ενέργειας, διάθεση σε χώρους ταφής επικινδύνων ή μη επικινδύνων στερεών αποβλήτων) όταν οι συσκευές θα φθάσουν στο τέλος της διάρκειας ζωής τους. Οι φορείς θα απαρτίζονται από παραγωγούς και εμπόρους ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών. Η επιχορήγηση κάθε παραγωγού προς το φορέα διαχείρισης θα είναι ανάλογη των προϊόντων που έχει διαθέσει ο φορέας στην αγορά. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας, προδιαγράφονται οι τεχνικές απαιτήσεις που αφορούν στους χώρους της αποθήκευσης (π.χ. κάδοι), τους χώρους επεξεργασίας των αποβλήτων ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών (π.χ. συστήματα ζύγισης, κατηγοριοποίησης, αποθήκευσης και αποσυναρμολόγησης) και δίνεται ο τρόπος σήμανσης τους σύμφωνα με τον οποίο τα απόβλητα αυτά απαγορεύεται πλέον να διατίθενται για προσωρινή αποθήκευση στους κάδους των δημοτικών στερεών αποβλήτων.

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (νόμος 2939/6-8-2001, Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ), για τη διαχείριση των αποβλήτων ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, απαιτείται η εφαρμογή μιας στενότερης σχέσης μεταξύ

όλων των οικονομικών φορέων της αλυσίδας εισαγωγής - λιανικής πώλησης – διανομής ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, η οποία θα συνεισφέρει ουσιαστικά στη βελτίωση και προώθηση της δυνατότητας ανακύκλωσης υλικών και προϊόντων που προκύπτουν από τις συσκευές κατά το τέλος της διάρκειας της ζωής τους.

Σχέδιο Δράσης

Το σχέδιο δράσης, όπως και όλα τα σχέδια που χρηματοδοτούνται από την EQUAL, υλοποιείται σε τρεις διαφορετικές - ποιοτικά και χρονικά - φάσεις, οι οποίες είναι οι εξής :

- ❑ **Ενέργεια I** που αφορά στη σύσταση της ΑΣ και στην οριστικοποίηση του Σχεδίου Δράσης, η οποία ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2005 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2005.
- ❑ **Ενέργεια II**, η οποία ξεκίνησε να υλοποιείται από τον Οκτώβριο του 2005 μετά από αίτηση της ΑΣ και τη λήψη Νομικής Δέσμευσης των Εταίρων της ΑΣ χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να έχει πραγματοποιηθεί έγκριση του αντίστοιχου Οριστικού Αναλυτικού Σχεδίου Δράσης και του ανάλογου προϋπολογισμού.
- ❑ **Ενέργεια III**, η οποία αφορά τη δημοσιότητα και τη διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου και η οποία δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί χρονικά.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ 1

Στις 29/7/05 εκδόθηκε η Απόφαση Ένταξης του Έργου της ΑΣ με τίτλο **«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΘΙΓΓΑΝΩΝ ΜΕΣΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»** το οποίο εντάχθηκε στο Μέτρο 2 του Άξονα 2 του Προγράμματος της ΚΠ EQUAL με συγχρηματοδότηση 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Οι υποχρεώσεις της ΑΣ προκειμένου για την Ένταξη της στην Ενέργεια Ι ήταν:

- Η Καταστατική Σύσταση της Αναπτυξιακής Σύμπραξης,
- Η Οριστικοποίηση του Αναλυτικού Σχεδίου Δράσης,
- Η Συμφωνία Διακρατικής Συνεργασίας,
- Η Συμπλήρωση του Τεχνικού Δελτίου του Υποέργου Ενέργειας Ι.

Η Καταστατική Σύσταση της Αναπτυξιακής Σύμπραξης ολοκληρώθηκε στις 27 Μαΐου 2005 με την υπογραφή της από όλους τους εταίρους και την κατάθεσή της στην Διαχειριστική Αρχή του EQUAL.

Το Οριστικό Αναλυτικό Σχέδιο Δράσης κατατέθηκε στην Αρμόδια Διαχειριστική Αρχή στα τέλη του Ιουνίου του 2005. Ωστόσο η ΑΣ μέσω του Συντονιστή Εταίρου αιτήθηκε την αναπροσαρμογή του χρονοδιαγράμματος λόγω καθυστέρησης από το Υπουργείο Ένταξης της Ενέργειας 2 η οποία και εκκρεμεί μέχρι και σήμερα. Η Συμπλήρωση του Τεχνικού Δελτίου πραγματοποιήθηκε και απεστάλη στη Διαχειριστική Αρχή από τον υπ' αριθμό Νο 4 Εταίρο – Επιτροπή Ερευνών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τη σύμφωνη γνώμη του Συντονιστή Εταίρου.

Σύσταση Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Συμμετείχαν όλοι οι εταίροι (Επιτροπή Ερευνών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Επιτροπή Ερευνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ειδικός Λογαριασμός ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, ARVIS Περιβαλλοντικές Επιχειρήσεις Ελλάδας Α.Ε., Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε., «Ηλιαχτίδα» Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, «Υδάλιος Δάμος» Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, Δήμος Τυρνάβου ΝΠΔΔ, Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου, Δήμος Καρλοβασίων Σάμου ΝΠΔΔ, Επιμελητήριο Σάμου) αφού το αναμενόμενο αποτέλεσμα ήταν η

εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και της Ελληνικής νομοθεσίας για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Επεξεργασία συμφωνίας Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Συμμετείχαν όλοι οι εταίροι (Επιτροπή Ερευνών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Επιτροπή Ερευνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, ARVIS Περιβαλλοντικές Επιχειρήσεις Ελλάδας Α.Ε., Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε., «Ηλιαχτίδα» Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, «Υδάλιος Δάμος» Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, Δήμος Τυρνάβου ΝΠΔΔ, Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου, Δήμος Καρλοβασίων Σάμου ΝΠΔΔ, Επιμελητήριο Σάμου) αφού το αναμενόμενο αποτέλεσμα ήταν η διάγνωση και η αξιολόγηση των προβλημάτων, η περιγραφή και ο ρόλος των εταίρων, ο καθορισμός της στρατηγικής επίτευξης των στόχων, η μεθοδολογία αξιολόγησης και παρακολούθησης και η ισότητα των φύλλων.

Διακρατική συνεργασία: Συμμετείχαν όλοι οι εταίροι (Επιτροπή Ερευνών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Επιτροπή Ερευνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, ARVIS Περιβαλλοντικές Επιχειρήσεις Ελλάδας Α.Ε., Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε., «Ηλιαχτίδα» Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, «Υδάλιος Δάμος» Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, Δήμος Τυρνάβου ΝΠΔΔ, Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου, Δήμος Καρλοβασίων Σάμου ΝΠΔΔ, Επιμελητήριο Σάμου) αφού το αναμενόμενο αποτέλεσμα ήταν η ανάπτυξη επιστημονικών και τεχνολογικών τομέων συνεργασίας με άλλες χώρες, οι οποίοι αφορούν στο περιβάλλον (με έμφαση στην ανακύκλωση αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού), τις τεχνολογίες πληροφορικής – επικοινωνιών (με έμφαση στην προετοιμασία υλικού συνεχούς κατάρτισης) και τις οικονομικές, κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες (βέλτιστα εναλλακτικά συστήματα διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού μέσω της ύπαρξης κοινωνικών επιχειρήσεων όπου θα συμμετέχουν άτομα με αναπηρία και έλληνες αθίγγανοι).

4. ΕΤΑΙΡΙΚΟΤΗΤΑ

Στην Αναπτυξιακή Σύμπραξη συμμετέχουν Δημόσιοι και Ιδιωτικοί Φορείς και Κοινωνικοί Εταίροι, οι οποίοι έχουν αναλάβει την υλοποίηση συγκεκριμένων ενεργειών – δράσεων, όπως αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα. Μέσω των εταιρών της ΑΣ εκπροσωπούνται οι ομάδες στόχοι, ο επιχειρηματικός κόσμος και οι τοπικοί φορείς. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες εταίροι είναι:

ΕΤΑΙΡΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	
A/A	
2.	ΑΡΒΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ (ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΕΤΑΙΡΟΣ)
3.	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
4.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
5.	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
6.	ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Α.Ε.
7.	ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ ΑΜΚΕ
8.	ΥΔΑΛΙΟΣ ΔΑΜΟΣ ΑΜΚΕ
9.	ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ
10.	ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ
11.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΩΝ ΣΑΜΟΥ
12.	ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΣΑΜΟΥ

Η ιδέα του έργου και της σύστασης της ΑΣ δομήθηκε από δύο πλευρές ταυτόχρονα. Από τη μία πλευρά υπήρχε ήδη μία πετυχημένη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, της ΑΡΒΙΣ ΑΕ και της «Ηλιαχτίδα» ΑΜΚΕ η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της ΚΠ Equal, Α΄ Κύκλος. Οι τρεις εταίροι μαζί με τους υπόλοιπους φορείς από την Κοινωνία της Γνώσης καθώς και άλλους Δημόσιους και Ιδιωτικούς φορείς συνέστησαν την ΑΣ «Νέα Επιχειρηματικότητα για το Βόρειο Αιγαίο – Προοπτική Ζωής» της οποίας στόχος ήταν η δυνατότητα πρόσβασης των ΑΜΕΑ στη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης και τη δημιουργία νέων

θέσεων εργασίας με ειδικό θέμα την Ανακύκλωση πλαστικού – αλουμινίου. Επωφελούμενοι λοιπόν της προηγούμενης επιτυχημένης συνεργασίας, προϊόν της οποίας είναι ο υπ' αριθμόν 7 εταίρος η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Υδάλιος Δάμος» και με κατευθυντήρια γραμμή την ανάπτυξη και αναβάθμιση του τελικού προϊόντος του προηγούμενου έργου, γεννήθηκε η ιδέα της δημιουργίας επιχειρήσεων και νέων θέσεων εργασίας με θέμα την Ανακύκλωση αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Από την άλλη πλευρά η στενή συνεργασία του Εργαστηρίου Γεωγραφικών Ερευνών και Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με το Εργαστήριο Μετάδοσης Θερμότητας και Περιβαλλοντικής Μηχανικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που είναι δύο μεγάλοι φορείς της Κοινωνίας της Γνώσης, με την τεχνογνωσία που διαθέτουν και την μακρά εμπειρία τους τόσο σε θέματα ανακύκλωσης όσο και στη διαχείριση Προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κοινοτικών Πρωτοβουλιών δημιούργησε τις προϋποθέσεις και έθεσε τη βάση για να γίνει εφικτή η υλοποίηση της ιδέας αυτής. Ως απόρροια του όλο εγχειρήματος ήταν και η κατάλληλη επιλογή των υπόλοιπων εταίρων η οποία έγινε με βάση το ρόλο που θα μπορούσε να παίξει ο κάθε ένας από αυτούς και η σύνδεσή του με τις ομάδες στόχους. Η ανταπόκριση των υπόλοιπων εταίρων στην πρόσκληση ενδιαφέροντος ήταν άμεση.

Η σύνθεση της ΑΣ χαρακτηρίζεται από πληρότητα, πολυμορφία και αντιπροσωπευτικότητα, τόσο υπό το πρίσμα του κεντρικού προβλήματος που καλείται να αντιμετωπίσει όσο και υπό το πρίσμα των προτεινομένων δράσεων και της μελλοντικής αξιοποίησης και διάδοσης των αποτελεσμάτων του προγράμματος. Οι εταίροι της ΑΣ πρόκειται να αναλάβουν δράσεις με στόχο να παράσχουν κάθε δυνατή επιστημονική υποστήριξη που αφορά στη διαχείριση (συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και διάθεση) των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού υπό το πρίσμα του νομαρχιακού ή και περιφερειακού σχεδιασμού καθώς, και τη μελλοντική αξιοποίηση και διάχυση των τεχνικοοικονομικών και οργανωτικών αποτελεσμάτων σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι Ακαδημαϊκοί Φορείς (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας) ασχολούνται με θέματα που αφορούν στα

απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (π.χ. τύποι, προέλευση, σύνθεση, επιλεκτική συλλογή, προβλέψεις για την παραγωγή τους, αναλύσεις), τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη μη ορθολογική διαχείρισή τους ενώ έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα για τη διαχείρισή τους.

Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασχολούνται με το περιβάλλον (ARVIS Περιβαλλοντικές Επιχειρήσεις Ελλάδας Α.Ε., Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.) δραστηριοποιούνται με επιτυχία σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος και ειδικότερα με την ανακύκλωση ενώ έχουν συνεργασθεί σε σχετικά θέματα με οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης – νομαρχίες, νοσοκομεία, επιχειρήσεις, υπουργεία – οργανισμούς, την Ευρωπαϊκή Ένωση και εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης (Δήμος Τυρνάβου ΝΠΔΔ, Δήμος Καρλοβασίων Σάμου ΝΠΔΔ) έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι με το πρόβλημα της διαχείρισης των δημοτικών στερεών αποβλήτων ενώ όχι μόνο έχουν δείξει περιβαλλοντική και κοινωνική ευαισθησία στο παρελθόν αλλά μπορούν και να προβούν στην υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία και των ελλήνων αθίγγανων στην ευρύτερη περιοχή τους.

Η απαραίτητη κατάρτιση της ομάδας στόχου θα πραγματοποιηθεί από στελέχη ακαδημαϊκών φορέων, εξειδικευμένων σε θέματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου – ΔΕΟΒ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας).

Ως εταίροι, συμμετέχουν επίσης Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρίες - ΑΜΚΕ («Υδάλιος Δάμος» Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, «Ηλιαχτίδα» Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία), οι οποίες διαθέτουν την απαραίτητη εμπειρία για την δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων και έχουν ασχοληθεί σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος και σε θέματα πρόληψης, θεραπείας, επαγγελματικής και κοινωνικής αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία. Ειδικότερα παρέχουν ιατρική βοήθεια, εκπαιδευτικές υπηρεσίες, καμπάνιες ευαισθητοποίησης του κοινού για την πλήρη αποδοχή των ατόμων με αναπηρία. Μάλιστα, από το 1997 λειτουργεί «κοινωνική οικονομική επιχείρηση» σε χώρο νοσοκομείου, καθώς και εργαστήριο χειροποίητου χαρτιού.

Τέλος, όσον αφορά στην παροχή γνωμοδοτικών εισηγήσεων και υπομνημάτων προς την πολιτεία για τα θέματα που θα απασχολήσουν τους επαγγελματίες και οικονομικούς φορείς της αλυσίδας εισαγωγής - λιανικής πώλησης και διανομής

ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, καθώς και την παροχή σχετικών πληροφοριών και οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, αρμόδιο θα είναι το Επιμελητήριο Σάμου.

5. ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

5.1 Σύναψη Συμφωνίας

Κατά τη διάρκεια διερεύνησης πιθανών διακρατικών εταιρών, ο Συντονιστής Εταίρος ΑΡΒΙΣ ΑΕ, ενημερώθηκε από την αρμόδια διαχειριστική επιτροπή του Υπουργείου και συγκεκριμένα την Υπεύθυνη για την Διακρατική Συνεργασία της συγκεκριμένης ΑΣ, Κα Υατροπούλου, ότι ένα Ευρωπαϊκό Κονσόρτσιουμ (Rainbow Economy) επιθυμούσε να εντάξει ένα Ελληνικό Εταίρο στο σχήμα του. Έτσι, στελέχη των Εταιρών ΑΡΒΙΣ ΑΕ, ΕΕΑΠΘ και ΕΕΠΘ, ήρθαν σε επαφή με τους αρμόδιους της «Rainbow Economy» και ήρθαν σε συμφωνία. Τελικά, η σύναψη της συγκεκριμένης Διακρατικής Συνεργασίας εγκρίθηκε και από την Αρμόδια Διαχειριστική Αρχή του Υπουργείου και ολοκληρώθηκε κατά τη διάρκεια εξέλιξης της Ενέργειας 1 και εντός του χρονικού περιθωρίου.

5.2 Επικοινωνία μεταξύ εταιρών

Η επικοινωνία μεταξύ των εταιρών γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) και με απευθείας τηλεφωνική επικοινωνία. Επίσης, συχνά οι διάφορες επαγγελματικές υποχρεώσεις των στελεχών των διακρατικών εταιρών συνδυάζονται με διμερής επαφές. Συγκεκριμένα, ο εκπρόσωπος του Συντονιστή Εταίρου από το Βέλγιο Κος Van Den Nest, επισκέφθηκε τα γραφεία του Συντονιστή Εταίρου στην Αθήνα δύο (2) φορές προκειμένου να συζητήσει από κοντά θέματα κοινού ενδιαφέροντος και να προετοιμάσει το έδαφος για την επερχόμενη τον Ιούνιο του 2006 διοργάνωση των Working Groups στην Αθήνα.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν παρουσιαστεί προβλήματα επικοινωνίας μεταξύ των εταιρών. Σε αυτό βοηθάει το γεγονός ότι οι συνεδριάσεις που πραγματοποιούνται/προγραμματίζονται έχουν μεταξύ τους σχετικά μικρή χρονική διάρκεια και κατά συνέπεια η φυσική επαφή και ανταλλαγή απόψεων είναι συχνή.

5.3 Συμβουλευτική Υποστήριξη από τη Διαχειριστική Αρχή

Από την έναρξη των διαπραγματεύσεων με τους διακρατικούς εταίρους προκειμένου για την ένταξη στη Διακρατική Συνεργασία της εν' λόγω ΑΣ, υπήρξε συστηματική παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από την Διαχειριστική Αρχή προκειμένου π.χ. για την αρτιότερη δυνατή εκπόνηση των απαραίτητων εγγράφων αλλά και εκθέσεων προθέσεως συνεργασίας.

Η ΑΣ συμμετέχει κυρίως μέσω του Συντονιστή και με τους υπόλοιπους εταίρους κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή - Διακρατική Αναπτυξιακή Σύμπραξη **Transnational Cooperation Agreement** η οποία αποτελείται από τις εξής Αναπτυξιακές Συμπράξεις:

- Rainbow Economy (Project BEnI-13)
- Immigr@Impresa (Project IT-IT-G2-CAL-090)
- Partnership for Vocational Activation of Roma People Through Social Economy Tools (Project PL-45)
- TEIAS-Transformer (Project PT-2004-156)
- Celebrating Enterprise (Project UKgb-112)
- Social / Professional Rehabilitation in Recycling – Hope for the Environment (Project GR232-216)

Μέχρι σήμερα, η ΑΣ έχει συμμετάσχει στην 1^η συνάντηση των Εταίρων-Φορέων της Διακρατικής Συνεργασίας η οποία έλαβε χώρα στην Ιταλία στις 12-13 Οκτωβρίου 2005.

Στις 12 – 13 Οκτωβρίου 2005, στην Crotone της Ιταλίας, πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση στα πλαίσια της Διακρατικής Συνεργασίας (Transnational Cooperation) "Rainbow Enterprise" την οποία έχει συνάψει η ΑΣ με Αναπτυξιακές Συμπράξεις (ΑΣ) από το Βέλγιο, την Ιταλία, την Πολωνία, την Πορτογαλία και Αγγλία. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης δημιουργήθηκαν τρεις ομάδες εργασίας. Η πρώτη ομάδα συνέστησε τη Διαχειριστική Επιτροπή (Steering Committee) και οι δύο άλλες ομάδες

συνέστησαν τα δύο Working Groups, "Entrepreneurship and Financing" και "Skills Assessment".

- Πρώτο θέμα της συνάντησης ήταν οργάνωση της επόμενης συνάντησης της Διαχειριστικής Επιτροπής η οποία είναι προγραμματισμένη, σύμφωνα και με το TCA (Transnational Cooperation Agreement), να πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα τον Ιούνιο του 2006. Η πόλη συνάντησης είναι η Αθήνα.
- Δεύτερο θέμα της συνάντησης ήταν η δημιουργία της ιστοσελίδας της διακρατικής συνεργασίας. Έγιναν διάφορες προτάσεις για το περιεχόμενο της ιστοσελίδας η οποία τελικά θα περιλαμβάνει - εκτός φυσικά από τα τελικά προϊόντα της συνεργασίας - και όλα τα στάδια υλοποίησης αυτής καθώς και αναφορές για τα διάφορα στάδια υλοποίησης των εθνικών προγραμμάτων των εταιρών.
- Τρίτο θέμα συζήτησης ήταν μια πρόταση που έγινε από τον εκπρόσωπο της ΑΣ του Ηνωμένου Βασιλείου, να υπάρχει ενημέρωση μεταξύ των εταιρών σχετικά με την πορεία των εθνικών προγραμμάτων, ώστε να μην είναι υποχρεωμένοι οι Εταίροι, κάθε φορά που συναντιόνται να κάνουν παρουσίαση των προγραμμάτων τους.
- Το τέταρτο θέμα συζήτησης αφορούσε τα δύο working groups "Entrepreneurship and Financing" και "Skills Assessment", που είχαν επίσης την πρώτη τους συνάντηση στην Crotone. Η Ελλάδα συμμετέχει στο "Entrepreneurship and Financing" και συμμετέχει και στο working group "Business Training" η πρώτη συνάντηση του οποίου θα πραγματοποιηθεί στην Πολωνία, το Φεβρουάριο/Μάιο του 2006.

Τα working groups, μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας για τα θεματικά αντικείμενα στα οποία αφορούν, αποτελούν ιδανικό εργαλείο για την επίτευξη καινοτομίας, καθώς ενθαρρύνει τη σύμπραξη δυνάμεων από διαφορετικές χώρες για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων ή τη μεταφορά καινοτόμων προσεγγίσεων που έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία.

Τον Μάρτιο του 2006 ο Συντονιστή Εταίρος ΑΡΒΙΣ Περιβαλλοντικές Επιχειρήσεις Ελλάδος ΑΕ θα προεδρεύσει στην 2^η Γενική Συνέλευση της Διακρατικής Συνεργασίας η οποία θα λάβει χώρα στην Πολωνία. Θέμα της συνελεύσεως θα είναι η

Επαγγελματική Κατάρτιση των Πληθυσμιακών Ομάδων - Στόχος. Στην συνέλευση θα παραστεί ο Πρόεδρος της ΑΣ με την ιδιότητα του Προέδρου της Διακρατικής Συνεργασίας και ο Κος Δημήτριος Χριστοδούλου, εξειδικευμένο στέλεχος Επαγγελματικής Κατάρτισης από τον Δημοτικό Εκπαιδευτικό Οργανισμό Βόλου ο οποίος θα είναι και ο εισηγητής τους θέματος προς συζήτηση.

Η «διακρατικότητα» του έργου αφορά τόσο σε συνεργασίες ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (π.χ. ιστοσελίδα με την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία, δημοσιεύσεις σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά, συνδέσεις με προγράμματα, ιστοσελίδες και άλλα θέματα) όσο και σε συνεργασία για τη διαχείριση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που θα συλλεχθούν κατά την πιλοτική εφαρμογή της κοινωνικής επιχείρησης (π.χ. ιστοσελίδα με χρηματιστήριο αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού μέσω της οποίας θα αναπτύσσονται δραστηριότητες για την ανακύκλωση, επεξεργασία και τελική διάθεσής τους).

6. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η δημιουργία των κοινωνικών επιχειρήσεων για την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, όπου θα απασχολούνται άτομα με αναπηρία και έλληνες αθίγγανοι, θα πραγματοποιηθεί με τη χρήση καινοτομικών εργαλείων και τεχνικών που έχουν χρησιμοποιηθεί με επιτυχία σε άλλες χώρες, ενώ παράλληλα θα χρησιμοποιηθούν μελέτες και δεδομένα της Ελλάδας και θα αξιοποιηθεί η σχετική εμπειρία του εξωτερικού. Επίσης, η δημιουργία περιφερειακού παρατηρητηρίου για τις κοινωνικές επιχειρήσεις ανακύκλωσης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού θα αναλάβει την εκπόνηση οδηγών «Καινοτόμων Δράσεων», οι οποίοι θα αφορούν σε λειτουργικά στοιχεία της ανακύκλωσης των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (π.χ. αποτελέσματα από έρευνες πεδίου σχετικά με την ποιοτική και ποσοτική σύσταση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, χρόνοι αποσυναρμολόγησης συσκευών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού).

Η δημιουργία και η εφαρμογή προγραμμάτων αρχικής κατάρτισης ατόμων με αναπηρία και ελλήνων αθίγγανων για την ανάπτυξη επαγγελμάτων σχετικά με την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού είναι καινοτομική αφού όχι μόνο θα παρουσιασθούν εργαλεία, τεχνικές, μελέτες και δεδομένα που έχουν χρησιμοποιηθεί με επιτυχία στο εξωτερικό αλλά θα αναφερθούν επίσης θέματα σχεδιασμού ενός συστήματος logistics (εφοδιαστικής) για τη λειτουργία των κοινωνικών επιχειρήσεων που θα ασχολούνται με την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Η δημιουργία και πιλοτική λειτουργία της κοινωνικής επιχείρησης, όπου θα απασχολούνται άτομα με αναπηρία και έλληνες αθίγγανοι, για την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση), θα προκύψει από τη στήριξη ενός καινοτόμου εταιρικού σχήματος όπου θα δοκιμασθούν πιλοτικά καινοτόμοι μηχανισμοί και τεχνικές διαρκούς υποστήριξης από ειδικούς συμβούλους (π.χ. δημιουργία ιστοσελίδας, δικτύου και βάσεων δεδομένων σε γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών για την υποστήριξη της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία και των ελλήνων αθίγγανων στις δράσεις της ανακύκλωσης των αποβλήτων ηλεκτρικού και

ηλεκτρονικού εξοπλισμού). Τέλος, θα εισαχθούν καινοτόμες μορφές επιχειρηματικής δράσης για την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, οι οποίες θα υποδειχθούν και θα υποστηριχθούν από ακαδημαϊκά ιδρύματα, περιβαλλοντικές επιχειρήσεις, φορείς διαχείρισης ηλεκτρονικών, αναπτυξιακές συμπράξεις και τοπικές αρχές (δήμοι, επιμελητήρια).

7. ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ

Το έργο δίνει τη δυνατότητα σε άνδρες και γυναίκες της ομάδας στόχου του έργου (άτομα με αναπηρία και έλληνες αθίγγανοι) να συμμετάσχουν στις κοινές προσπάθειες της ανθρωπότητας για τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και του περιβάλλοντος, στα πλαίσια της δημιουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων που αφορούν στην ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Η ισότητα στην απασχόληση της ομάδας στόχου είναι ήδη ένα γεγονός σε χώρες όπου εφαρμόζονται αντίστοιχα προγράμματα ανακύκλωσης.

8. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ – ΕΝΕΡΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία και των ελλήνων αθίγγανων στο έργο της ανακύκλωσης των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού θα είναι αποτελεσματική. Η διοργάνωση του διαρκούς Forum για την κοινωνική οικονομία που αφορά στην ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού πραγματοποιείται με την ενεργό συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Επίσης, εξασφαλίζεται η συμμετοχή εξειδικευμένων στελεχών επιχειρηματικού προσανατολισμού σε δραστηριότητες ανακύκλωσης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (π.χ. logists και διαχείριση αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού).

Στην αξιολόγηση της δημιουργίας, λειτουργίας και βιωσιμότητας της πιλοτικής κοινωνικής επιχείρησης για την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (όπου θα απασχολούνται άτομα με αναπηρία και έλληνες αθίγγανοι), συμμετέχουν στελέχη επιχειρηματικού προσανατολισμού και εξειδικευμένοι σύμβουλοι από τους φορείς της σύμπραξης. Επίσης εξασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή των γυναικών της ομάδας στόχου του προτεινόμενου προγράμματος στις διαδικασίες ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας σε θέματα ανακύκλωσης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

9. ΔΙΑΧΥΣΗ ΚΑΙ MAINSTREAMING

Για τον προσδιορισμό των καλών πρακτικών, στα πλαίσια του προτεινομένου προγράμματος θα πραγματοποιηθεί πολυκριτηριακή ανάλυση (κόστος, περιβάλλον, ανεργία ΑΜΕΑ και ΕΛΑΘ). Το Οριζόντιο Mainstreaming, θα αφορά στη διάχυση της πληροφορίας (καλές πρακτικές και προώθηση της ενσωμάτωσής τους στο Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΧΩΔΕ και την Ευρωπαϊκή Ένωση). Τέλος, όσον αφορά στο Κάθετο Mainstreaming, θα επηρεασθούν συστήματα, πρακτικές και πολιτικές απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης σε θεσμικό, κανονιστικό ή διοικητικό επίπεδο (π.χ. απασχόληση ΑΜΕΑ και ΕΛΑΘ σε συστήματα διαχείρισης ΑΗΗΕ).

Το πρόγραμμα θα δώσει τη δυνατότητα σε άνδρες και γυναίκες ΑΜΕΑ και ΕΛΑΘ να συμμετάσχουν στις κοινές προσπάθειες της ανθρωπότητας για τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και του περιβάλλοντος, στα πλαίσια της δημιουργίας ΚΕΑ των ΑΗΗΕ. Η ισότητα στην απασχόληση ανδρών και γυναικών των ΑΜΕΑ και των ΕΛΑΘ είναι ήδη ένα γεγονός σε χώρες όπου εφαρμόζονται αντίστοιχα προγράμματα ανακύκλωσης.

10. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το έργο «Κοινωνική και επαγγελματική αποκατάσταση Ατόμων με Αναπηρία και Ελλήνων Αθιγγανών μέσω προγράμματος ανακύκλωσης ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών αποβλήτων στην Ελλάδα» που υλοποιείται στην Θεσσαλία και τα Νησιά του Β. Αιγαίου, επιχειρεί την καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων και των διακρίσεων στην αγορά εργασίας, Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες και Ελλήνων Αθιγγάνων μέσα από ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρέμβασης, προσαρμοσμένο στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των εν λόγω περιοχών.

Στο πλαίσιο των παραπάνω, η Α.Σ. «Κοινωνική/επαγγελματική αποκατάσταση στην ανακύκλωση – Ελπίδα για το Περιβάλλον» διαμόρφωσε Σχέδιο με αρκετές καινοτόμες δράσεις οι οποίες συμβάλλουν στην ανάπτυξη της νέας επιχειρηματικότητας, στην ενίσχυση των Ελλήνων Αθιγγάνων και της απασχόλησής τους καθώς και στην προώθηση της απασχόλησης των ΑΜΕΑ.

Κάνοντας μια ανασκόπηση του έργου που έχει υλοποιηθεί έως τις 30/6/2005, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα :

⇓

⇓

⇓

⇓